

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji je u odredbama članka 2. stavak 4. podstavak 1. i članka 89. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU
PRIJEDLOGOM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM
ZAKONA PROISTEĆI**

Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001, 122/2002 i 17/2004), odredbama članaka 135., 136., 137., 138., 139. propisano je "prevođenje svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu na prava utvrđena ovim Zakonom, a kojima je status i pravo priznato na temelju: 1. Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91), 2. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata ("Narodne novine", br. 33/92, 57/92, 77/92, 58/93, 2/94, 76/94 i 108/95), 3. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 108/96 i 23/2001)." (članak 135.) zatim "prevođenje svih korisnika prava na novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, na prava utvrđena ovim Zakonom, a kojima je status i pravo priznato na temelju: 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ("Narodne novine", br. 2/94, 52/94 i 36/95), 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 108/96 i 23/2001)." (članak 136.), te prevođenje svih korisnika na stambeno zbrinjavanje (članak 139.)

Institut "prevođenja" predstavljao je u praksi svojevrsnu reviziju svih rješenja donesenih temeljem ranijih propisa i to i u pitanjima koja su se mogla i mogu se rješavati pokretanjem postupka od strane nadležnog organa, (organa koji je donio odgovarajuće rješenje) temeljem obnove postupka, ili nekim od osobitih slučajeva poništavanja i ukidanja rješenja, propisanih Zakonom o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91 i 103/96) ukoliko nije došlo do proteka roka za obnovu postupka ili ukidanje rješenja po pravu nadzora. Dok se institut "obnove postupka" poduzima protiv rješenja konačnog u upravnom postupku u slučajevima kada nadležni organ sazna za nove činjenice, ili se nađe ili stekne mogućnost da se upotrijebe novi dokazi koji bi, sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima, mogli dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u prijašnjem postupku ili ako je rješenje doneseno na podlozi lažne isprave ili lažnog iskaza svjedoka ili vještaka; ili ako je došlo kao posljedica kakva djela kažnjivoga po krivičnom zakonu; ili ako je rješenje povoljno za stranku doneseno na temelju neistinitih navoda stranke kojima je organ što je vodio postupak bio doveden u zabludu (slično je i s drugim institutima poništavanja i ukidanja rješenja) institut "prevođenja" nepotrebno proizvodi pravnu nesigurnost i nezadovoljstvo svih onih korisnika koji su na zakonit način stekli prava propisana Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i drugim propisima, pa oni, a i drugi građani doživljavaju ponižavajućim postupke stalnog preispitivanja stečenih prava svih korisnika.

Predlaže se stoga brisanje odredbi kojima je uređen institut prevođenja korisnika prava stečenih prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i drugim propisima kojima su bila uređena prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Eventualne nezakonitosti u stjecanju tih prava otklanjati će se primjenom drugih pravnih instituta, koji važe i za sve ostale građane u pogledu različitih prava koja su im priznata rješenjima nadležnih tijela.

Predlaže se obustavljanje svih postupaka pokrenutih temeljem odredbi o prevođenju koje se brišu, koji nisu dovršeni konačnim ili pravomoćnim rješenjem i korisnicima prava uspostavljaju se ranije stečena prava i propisuje isplata neisplaćenih primanja.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona biti će potrebno 105. 000.000. kuna budući brisanjem odredbi o prevođenju svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata na prava utvrđena ovim Zakonom nastaje obeza Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za provedbom članka 140., 141., 142. i 143. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji temeljem konačnog rješenja o priznavanju statusa HRVI iz Domovinskog rata i prava na osobnu invalidninu ukoliko je to za korisnika povoljnije. Invalidska mirovina utvrđuje se u iznosu predviđenom člankom 76. navedenog Zakona i uvećava se za dodatak na mirovinu po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Budući se Izmjenama i dopunama ovog Zakona predlaže da se novčana primanja koja su ukinuta u postupku prevođenja isplaćuju u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, u 2004. godini nisu potrebna dodatna sredstva za provedbu članka 7. predloženog Zakona. Za provedbu članka 8. predloženog Zakona nisu potrebna nikakva dodatna sredstva jer je konačnim rješenjem status i pravo bilo priznato privremeno i obveza isplate istekla je protekom važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremeno.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU, DA STUPI NA SNAGU DANOM OBJAVE U NARODNIM NOVINAMA I DA SE PROPIŠE ODREDBA PREMA KOJOJ ĆE SE KORISNICIMA NOVČANIH PRAVA KOJA SU IM USTEGNUTA PRIMJENOM ODREDBI ZAKONA KOJE SE BRIŠU ISPLATITI NEISPLAĆENA NOVČANA PRAVA (ODREDBA S POVRATNIM DJELOVANJEM)

Potreba da se brišu odredbe o prevođenju propisane Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i da se na taj način ukloni nezadovoljstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a preispitivanje prava koja su im priznata uređuje kroz pravni sustav koji se primjenjuje za slična ili druga prava svih hrvatskih građana predstavlja opravdan državni razlog da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku, da stupi na snagu danom objave u "Narodnim novinama" i da se propiše odredba prema kojoj će se korisnicima novčanih prava koja su im ustegnuta primjenom odredbi Zakona koje se brišu isplatiti neisplaćena novčana prava (odredba s povratnim djelovanjem).

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA
I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

Članak 1.

U Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001, 122/2002 i 17/2004) članci 135., 136., 137., 138. i 139. brišu se.

Članak 2.

U članku 140. stavku 1. u sedmom retku iza riječi: «Zakona», dodaju se riječi : «, ako je to za korisnika povoljnije».

Članak 3.

U članku 141. stavku 1. u desetom retku iza riječi : «rad», dodaju se riječi: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Članak 4.

U članku 142. stavku 1. u desetom retku iza riječi : «osiguranju», dodaju se riječi: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Članak 5.

U članku 143. stavku 1. u petom retku iza riječi : «Zakona», dodaju se riječi: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Članak 6.

Obustavljaju se svi postupci pokrenuti temeljem odredbi članaka 135., 136., 137., 138. i 139. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji nisu dovršeni konačnim ili pravomoćnim rješenjima.

Članak 7.

(1) Rješenja donijeta u postupku prevođenja temeljem odredbi o prevođenju priznatih prava navedenih u članku 1. ovog Zakona, kada je utvrđen prestanak priznatog prava ili pravo priznato u manjem opsegu konačnim rješenjem, poništavaju se temeljem ovog Zakona, ukoliko je konačnim rješenjem prije prevođenja status i pravo priznato za stalno.

(2) Poništavanjem rješenja iz stavka 1. ovog članka uspostavljaju se ranije stečena prava, a korisnicima će se isplatiti neisplaćena primanja temeljem konačnog rješenja kojim je status i pravo priznato za stalno u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 8.

Rješenja donijeta u postupku prevođenja temeljem odredbi o prevođenju priznatih prava navedenih u članku 1. ovog Zakona, kada je utvrđen prestanak priznatog prava konačnim rješenjem, poništavaju se temeljem ovog Zakona, ukoliko je konačnim rješenjem prije prevođenja status i pravo priznato privremeno.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

O b r a z l o ž e n j e

Odredbom članka 1. Zakona brišu se odredbe o prevođenju propisane Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 94/2001, 122/2002 i 17/2004). osim odredaba o prevođenju priznatih prava iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje .

Budući se u člankom 1. ovog Zakona predlaže brisanje odredbi o prevođenju svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata , prava na obiteljsku invalidninu i novčanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, a ostale bi na snazi odredbe članka 140. – 143. o prevođenju prava iz mirovinskog osiguranja , bilo je potrebno člankom 2. – 5. ovog Zakona osigurati hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata zadržavanje stečene razine prava prema ranijim propisima u koliko je to za njih povoljnije.

Kako su primjenom odredbi članaka 135., 136., 137., 138. i 139. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji pokrenuti postupci prevođenja, od kojih neki još nisu dovršeni konačnim i pravomoćnim rješenjima, u nekima su donesena konačna rješenja, koja još nisu pravomoćna, a u nekima su donesena (već) pravomoćna rješenja odredbama članaka 6. propisuje se da se obustavljaju svi postupci koji nisu dovršeni konačnim ili pravomoćnim rješenjima.

Odredbom članka 7. propisuje se da se rješenja donijeta u postupku prevođenja priznatih prava poništavaju, ako je status i pravo priznato zadnjim konačnim rješenjem za stalno ,a u postupku prevođenja je utvrđen prestanak priznatog prava ili pravo priznato u manjem opsegu. U stavku 2. članka 7. konačna rješenja prestaju važiti i uspostavljaju se ranije stečena prava ,a neisplaćena primanja isplatiti će se u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu Zakona .

Odredba članka 8. ovog Zakona odnosi na HRVI iz Domovinskog rata kojima je status i pravo bilo priznato privremeno a u nastavnom priznavanju konačnim rješenjem su izgubili status temeljem odredbi o prevođenju . U nastavnom priznavanju prava biti će ocijenjeno oštećenje njihovog organizma u prvostupanjskom postupku , te u postupku redovne revizije prvostupanjskih rješenja.

Primjenom odredbi članka 7. i 8. Zakona, upravni sporovi protiv konačnih rješenja donesenih u postupku prevođenja obustavili bi se zbog nepostojanja daljnjih uvjeta za njihovo vođenje odgovarajuće odredbe članka 32. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", br. 53/91, 9/92 i 77/92).

Sukladno odredbi članka 89. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske propisano je da Zakon stupa na snagu danom njegove objave u "Narodnim novinama".